

izgled za druge hiše — naj poprej v vsih cesarskih in družih javnih hišah (in öffentlichen Gebäuden), in naj bi se, ako se nova hiša zida, vprihodnje več ne pripušalo, hišni gnoj po kanalih v Ljubljano napeljevati. V dosego tega je govornik nasvetoval zboru: naj sklene, da se ta reč predloži sl. mestnemu magistratu, da on poskusi to imenitno preuredbo vpeljati, in da pošlje zvedenega moža v Gradec, da ogleda, kako so tam napravljene te shrambe, ktere bi se potem tudi v Ljubljani in povsod napravljale, kjer se spozná, da je neznana škoda, ako vsako leto tolikšna zguba splava po vodi. — Zbor je sklenil: naj se predloži ta važna zadeva slav. mestnemu magistratu. (Dalje sledi.)

Ozir po svetu.

Pogled v Valahijo.

Nektere čertice te dežele, kjer zdaj rusovska vojska stoji, bi utegnile našim bravcem vseč biti. Vzamemo jih iz popisa nekega popotnika, ki je lanimesca oktobra potoval po ti deželi, ktere narod, čeravno je z Moldavo vred blizo 2000 štirjaških milj velika in veliko večja kakor Černagora, vendar nobene posebne važnosti nima v politiško-narodnem obziru. Zakaj ne? se bojo bravci lahko prepričali iz popisa te knežije, ktera služna Turčiji ima vendar svojega kneza, kakor Moldava svojega.

Kdor se po Donavi pelje in misli v Bukurešt iti, stopi pri Gjurgjevu na suho. Gjurgjevo leži Ruščuku nasprot na majhni visočini in je eden naj zdraviših krajev cele Valahije; tu sém bežijo Bukureščani, kadar pri njih huda merzlica razsaja. Blata po mestnih ulicah ni tukaj toliko kakor v Bukureštu, kodar mora človek dostikrat do kolena gaziti. Hiše so nizke, vse pri tleh in večidel s korci, nekte s cinkom pokrite. Mesnice, pekarije in vinske preše stojé prosto po ulicah. Iz Ruščuka prinesó tu sém veliko grojzdja, iz ktereга tukaj vino prešajo. Grojzdne jagode so po celi Valahii večje kakor golobje jajca, pa zlo vodene. Pri vsem je vlaško vino dobro in močno. Če bi ne bila vinoreja v teh krajih v vsem tako zanemarjena, bi bile vlaške vina tako žlahne, da bi se primerjati smele z naj slavnišim vinom cele Europe.

Pota so večidel tako slabe, da se smejo komaj kolovozi imenovati. Prišli smo v neko vas, kjer smo malo časa se oddahnili. Na cesti je stala velika čeda goved pred sila veliko mesnico, kjer čez leto zakoljejo več tisuč goved; stopivši na sila prostorni dvor zagledamo brez števila zaklanih volov po dvoru ležati. Ko bolj natanko ogledamo zaklance, vidimo, da je bil le loj v volovske kože zaviti, — le z lojem imajo ondi veliko kupčijo, za meso ne marajo mesarji veliko, ga zrežejo v drobne ploše, ktere pod milim nebom sušé in prodajajo manj premožnim. Tudi kože le rabijo posebno zato, da zavijajo loj va-nje.

Kar okó prezrè, se ne vidi skor nič kot neobdelana zemlja. Le malo rok je za kmetijstvo, in še tiste, ki se pečajo s kmetijo, so lene in nemarne. Hiše po deželi so iz ilovce in z bičjem pokrite, nesnaga se očituje iz vsake kočé. Sercé bolí človeka viditi tak rodovitno zemljo, pa neobdelano, zanemarjeno od konca do kraja. Lastniki zemljiš so veči del boljarji (bojari), to je, ondašnja gospôda, ktera v Parizu, večidel pa v Bukureštu stanuje, in dragi čas in obilne svoje dohodke naj raji stavi le na tisto politiko, ktera se vertí okoli 4 kraljev, 4 bab, 4 konjikov in nekte druge malane osebe — to je, na igro. Za kmetijstvo in obertnijstvo se ne pečajo dostó.

Ker je kupčija, obertnija in rokodelstvo povsod svobodna, ker je vse dober kup, — koliko dobička bi donašalo obertnijstvo in rokodelstvo!

Bukurešt je imenitno kupčijsko mesto, pa večidel le z blagom, ktero se iz tujih krajev sém vozi. Kupčija z domačim blagom pa, ki se prodaja iz teh dežel v ptuje, je razdeljena med Brajlo in nekte druge podonavske mesta. Naj bolj premožni so serbski tergovci in Judje, ki so se iz Španjskega in Portugaljskega v Turčii naselili. Večidel blaga pride iz Francozkega. Če bi ta knežija padla pod oblast rusovsko, bi Francozi večjo škodo terpeli kakor Angleži.

V Bukureštu se vidi velika gizdanost in potrata; stroški mnogih družin so veči kakor njih dohodki. Nesnaga se tu verstí z lišpom in šopirjenjem; pod dragim svilnim oblačilom žensk se mnogokrat vidi umazana stergana kijklja! Na zlate reči in bisere potrosi gospôda naj več duarja.

Vlada ni ravno slaba; marsikaj huđega je že zaterla, in nič dobrega ne overa; samo da storila še ni veliko. Če toliko bogata zemlja malo rodi, je ljudstvo krivo, kteremu ni za zboljšek in napredek dostó mar. Boljar, pop, kmet in cigan — vsi so si zlo enaki v tem, da nobenemu ni mar za svobodno razvitje svoje domovine. — Zakon je ondi večidel le rahla zaveza. Zatožil je enkrat en mož svojo ženo, da pride še le zjutraj domú. „Kako dolgo že terpi to?“ je vprašal sodnik moža. „Dokler sem oženjen“ — je odgovoril. „Zakaj pa se niste že popred pritožili?“ „Popred mi je dajala dnarja, da sem si mogel dulčas (sladkarij) kupovati, zdaj pa mi ga ne dá več“ — je odgovoril. In tacih reči se sliši več. — Kmet kakor boljar spolnujeta večidel zvesto cerkvene zapovedi, vendar prave pobožnosti, ki sega čez čerko postave, je malo najti med njimi. „Kaj sta počela s pečeno gosjó?“ je vprašal sodnik dva vlaška kmeta, ki sta bila zatožena, da sta popotnika ubila in ga oropala. „Gos sva proč vergla“, sta odgovorila. „Zakaj?“ ju vpraša sodnik. „Zato, ker je ravno petek bil, je nisva smela jesti, saboj vlačiti je pa tudi nisva hotla“. Tak odgovor kaže očitno, kar smo ravno rekli od krivega zapopadka vére.

Narod ta romanski — ostanjk nekdanjih Rimcov — nima nobene narodne zavesti, nobenega pravega domoljubja, nobene prave delavnosti. Le malo je omikanih, pridnih, krepkih mož.

Terpela pa je ta dežela že veliko po rusovskoturških vojskah, in tiste male cimice omikanja in dušne povzdige, ki so pognale ob času mirú, so se zaterle spet po vojskah.

To je žalostna osoda samo po sebi tako lepe rodovitne dežele!

Serbske zdravice.

(Dalje.)

5. V zdravje prijateljsko.

„Zdrav mi bodi brat I.! Za zdravje našega vsakega kuma in prijatelja, ortaka (druga v španovii) in pobratima, starega in mladega, milega in dragega! Kjerkoli nam je kateri, ki sta jih nam ded in oča pripravila (stekla) in mi mladi za njimi, od sinjega morja do tihega Dunaja, in od ktereколи kateri vére in zakona bil, pa je našemu domu in našemu rodu dobra hotel, vsakemu Bog pomagal in vsakega naprej pomikal, kolikor je volja milega Gospoda Boga, ako Bog dá! Za zdravje vse te gospode! kateri so dospeli in prispeli to leto, da Bog dá in lepa milost Božja, da pridejo in prispejejo tudi k letí, in mnogo let in godišč, pa vse iza našega življenja, ako Bog dá! Kteri pa kum in prijatelj ni prišel in prispel to leto, akoravno je želel priti in prispeti, Bog